

Pregled domaće i strane stručne štampe

GEODETSKI GODIŠNJAK 1961.,

izdavač Savez inženjera i geodetskih
geometara NR Srbije, Beograd,
Kn. Miloša br. 7.

U izdanju Saveza geodetskih inženjera i geometara NR Srbije izašao je iz štampe Geodetski godišnjak 1961. godine kao nastavak geodetskih godišnjaka 1958/1960. Namena Geodetskog godišnjaka 1961. je kao i dosadašnjih da posluži geodetskim praktičarima kao priručnik.

Sadržaj je raznolik, počev od uredaba i pravilnika ili njihovih izvoda, interesantnih za geodetskog praktičara, preko prikaza i rektifikacija novijih geodetskih instrumenata do originalnih obrada šema koje mogu često doći u praksu.

U Geodetskom godišnjaku 1961. štampan je prečišćeni tekst Uredbe o zemljariji, zatim izvod iz Pravilnika za državni premer II deo — poglavlje određivanja dužina indirektnim metodama kao i izvod iz Pravilnika za državni premer III deo — poglavlje snimanja detalja polarnom metodom — tahimetrijski i snimanje reljefa zemljišta i detaljni nivelman. Ovim je Pravilnik za državni premer III deo, sa izvodima štampanim u godišnjacima iz ranijih godina, kompletiran.

Dati su: opise, upotreba i rektifikacija instrumenata — tahimetar, teodolit THEO-020 i kompenzator, nivelir KONI 007 (nivelir sa prolomljenom vizurom i automatskim horizontiranjem).

U Godišnjaku 1961. štampani su još radovi: 1) Prelaz nivelmana preko širokih reka. Autor iznosi niz postupaka prelaza nivelmanom preko širokih reka, proverenih kroz praksu kod nas i na strani.

2) Uticaj greške žižinog rastojanja na tačnost visina tačaka čitanih na stereorestitucionom instrumentu. Članak je koristan kod stereorestitucije aerosnimaka snimljenih na filmu podložnom promeni dimenzija. Data je i tablica o uticaju promene žižine daljine (kao posledica promene dimenzija filma) na određivanje visina obzirom na visinske razlike u modelu.

3) Horizontiranje modela. Prikazan je uprošćen način horizontiranja modela pod izvesnim uslovima kod izbora veznih tačaka.

4) Vrste postojećih repera geometrijskog nivelmana na teritoriji FNRJ. Autor je prikazao sve vrste repera u FNRJ i koji ih je stabilizovao, a time ujedno i upućuje praktičara gde može dobiti podatke.

Kao prilog Godišnjaku 1961. štampani su i programi stručnih i posebnih ispita geodetske službe.

Sve je ovo materijal koji će korisno poslužiti svakom stručnjaku koji se bavi geodetskom praksom bilo da je on geodeta, građevinar, rudar ili hidrotehničar i obogatiće mu stručnu biblioteku korisnim udžbenikom. Cena je 600 dinara. Novac slati uplatnicom u korist tek. računa br. 101-18/5-1015.

Iz Predsedništva
Saveza geod. inž. i geom. Srbije

JORDAN - EGGERT - KNEISSLOV PRIRUČNIK GEODEZIJE

Jordanov priručnik geodezije doživljava svoje novo (deseto) izdanje, koje rukovodi prof. Dr Kneissl i koje nosi naziv naslova. Materija je nanovo obrađena i raščlanjena.

Izdavačko poduzeće je J. B. Metzlersche Verlagsbuchhandlung Stuttgart; format gr. 8°, papir bezdrveni Scheufen, uvez u Buckram-platno. Navodimo sveske, pri čem za već izašle sveske dajemo godinu izdanja, opseg i cijenu.

I - Dr Martha Näbauer: Matematske osnove, Račun izjednačenja.

I - prilog Dr Heinz Wittke: Geodetska računska pomagala.

I, 1961, 808 str., 208 sl., DM 145 do 31. XII 61., a poslije DM 160.

I - prilog (78 str.) može se dobiti i posebno uz cijenu od DM 8.20.

II - Dr Max Kneissl: Terenski radovi. Iskolčenje (predviđeno za 1962).

III - Dr Max Kneissl: Visinska izmjera. Tahimetrija. 1956, 749 i [34] str. i slike, DM 120.

IV - Dr Max Kneissl: Matematska geodezija (Državna izmjera) (Register na kraju IV-2).

1. Oblik zemlje i geodetske referentne plohe. Terenski radovi na triangulaciji I reda, 1958, 674 str., 347 sl., DM 125.

2. Geodetska računanja na kugli i elipsoidu. Prilog: razne tablice, 621 str., 155 sl., prilog 123 str., DM 155.

V - Dr Karl Ledersteger: Astronomska i fizikalna geodezija.

Podsvesci 1-3, 1956, 432 str. i slike, cca DM 96.

Podsvesci 4-5.

Pri nabavci 1-5 cijelina.

VI - Dr Karl Rinner i Dr Friedrich Benz: Trilateracija sa elektronskim mjerenjem duljina.

Dodatni svesci:

Ia - Dr Willi Beck: Zemljišne forme, Reprodukcijske, Topografske karte i Preslikavanje karata, 1957, 504 str., 198 tabla, DM 125.

Iia - Dr Karl Ramsayer: Geodetska astronomija.

IIia - Dr Ernst Gotthardt i Dr Rudolf Burkhardt: Fotogrametrija.

IVa - Dr Fritz Kurandt: Kataster.

IVb - Dr Hans Gampel: Komasaacija.

Va - Dr Rudolf Jung: Nautički premjer i pomorske karte.

Komplet će sadržavati cijelokupnu geodeziju. Kako je ovaj priručnik bio i otprije vrlo koristan za napredne geodetske stručnjake to ćemo sukcesivno donositi kratak prikaz pojedinih izašlih svezaka. U ovom broju to vrijeti za

Svezak I: Dr Martha Näubauer: Matematske osnove, Račun izjednačenja.

Prilog: Dr Heiz Wittke: Geodetska računaska pomagala.

Svezak I prodaje se do 31. XII 61. uz sniženu cijenu (10%).

U svesku I obrađena je matematika potrebna za geodeziju odnosno za daljnje sveske.

Kako je autor (kćer pokojnog profesora geodezije Näubauera, München) doktor matematike i saradnik Njemačkog geodetskog istraživačkog instituta u Münchenu, to je ona prikladna osoba da prikaže to područje. Obrada je solidna, relativno lagano sastavljena; gdje bi strogi dokazi predaleko odveli oni se pojednostavljuju i navodi dodatna literatura. Pretpostavlja se znanje elemenata infinitezimalnog računa. Svezak obuhvaća i moderna područja. On će naskoro biti naročito interesantan za studij matematske materije kako to specijalno odgovara geodetima.

Taj svezak ima više karakter udžbenika nego li priručnika. Glavna poglavlja su:

I - Beskonačni redovi i neke elementarno-transcedentne funkcije. — II - Komplementarni brojevi i nešto iz teorije funkcija. — III - Determinante i matrice. Linearni sistemi jednažbi. — IV - Vektori. — V - Diferencijalna geometrija (Teorija krivulja, ploha, međusobno preslikavanje dviju ploha, prirodna geometrija na jednoj plohi). — VI - Račun izjednačenja i metoda najmanjih kvadrata (Elementi teorije pogrešaka, izjednačenje po posrednim i uvjetnim opažanjima, opći problemi izjednačenja, izjednačenja sa matricama, dodaci teoriji pogrešaka, teoretsko opravdanje metode najmanjih kvadrata i Gaussovog zakona pogrešaka).

Za svezak I se ne može reći da ga geodet neophodno treba u svojoj praktičkoj djelatnosti, ali se tim više preporučuje naučnim institutima i ambicioznim pojedincima, da u svojim naučnim i stručnim radovima, habilitacijama, disertacijama na naučnu i sistematski način obrađuju i savladaju matematske probleme, na koje nailaze u geodeziji.

Kao prilog dolazi I-2 sa poglavljima: Nomografija — logaritamsko računalo — računski instrumenti — računske tablice — strojevi za zbrajanje, strojevi za knjigovodstvo — računski strojevi — strojevi za bušenje kartice — računski uređaji. **Braum**

Sretnu Novu 1962. Godinu

svim suradnicima, pretplatnicima i oglašivačima želi.

Redakcija lista